

2016-07-12

Till
Kulturdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Remissyttrande över SOU 2016:13 Palett för ett stärkt civilsamhälle

SLAN, Sveriges Landsråd för alkohol- och narkotikafrågor, välkomnar utredningen och ser ett stort värde i den genomlysning som civilsamhällets frågor har fått. Vi tror att stora delar av folkrörelse-Sverige kommer att tillstyrka de förslag som redovisas av utredningen. Eftersom utredningen varit så grundlig i sitt arbete finns det också väl avvägda motiv till förslagen. Vi vill därför inledningsvis markera att vi generellt tillstyrker de förslag som framförs i utredningen.

I detta yttrande vill SLAN, Sveriges Landsråd för alkohol- och narkotikafrågor, som är en samarbetsorganisation för 27 nationella medlemsorganisationer och 18 regionala nätverk, ge våra kommentarer på ett antal punkter.

1. Civilsamhället med dess olika folkrörelseorganisationer och hundratusentals frivilliga är en resurs som kan påverka samhällsutvecklingen på flera olika plan. Det är därför extra glädjande att utredaren redan i sitt förord markerar ”att civilsamhället och dess organisationer bör tillåtas utgöra en tydlig egen kraft som samspelar med övriga aktörer i samhället.”
2. Som konsekvens av synsättet att civilsamhället utgör en tydlig egen kraft så är det också nödvändigt att folkrörelser och dess olika organisationer ges ett starkt grundläggande organisationsbidrag. Det handlar, som utredaren också påpekar, om att ge förutsättningar för långsiktigt och hållbart arbete. Detta är nödvändigt om vi ska uppnå målet med att civilsamhället har en tydlig röstbärrroll.
3. Utredningens mål har varit att bidra till att stärka det civila samhället. Detta synsätt återfinns i hela utredningen. Vi vill därför framhålla de resonemang i utredningen som lyfter betydelsen av att frihetsgraden hos det civila samhällets organisationer kan öka och att deras särart kan bevaras.
4. Bland förslagen i utredningen som vi från SLAN vill ge extra uppmärksamhet och uttala vårt stöd till finns följande fyra områden: a) statliga myndigheter ska rapportera kontakter och samråd med civilsamhället. b) regeringen ska rapportera statens kontakter och samråd med civilsamhället till riksdagen, c) skapande av tydliga

strukturer för dialog och samråd på nationell, regional och lokal nivå via olika former av överenskommelser, d) MUCF ska genomföra kompetenshöjande insatser för statliga myndigheter, kommuner och landsting avseende civilsamhället och dess organisationer.

Vi är övertygade om att dessa fyra områden, där utredningen lägger reformförslag, på ett konkret sätt kan stärka och utveckla civilsamhället och dess mångfald av organisationer.

5. Bland övriga förslag i utredningen vill vi också uppmärksamma och tillstyrka förslaget att erfarenhet från civilsamhället ska bli en merit vid anställning av myndighetschefer. Förutom utbildningsinsatser om civilsamhället och dess förutsättningar riktade till offentligt verksamma i stat, kommun och landsting så tror vi inte man kan överskatta betydelsen och signalvärdet av att lyfta in erfarenhet från civilsamhället som en merit vid anställning av myndighetschefer. Detta bör självklart också gälla chefer på andra nivåer i samhället som t ex kommuner, landsting och regioner.
6. Civilsamhället har en viktig funktion och roll när det gäller demokrati och att vara röstbärare för värderingar och samhällslösningar. Men civilsamhället kan och bör också ges utökad möjlighet att komplettera det offentliga och därför är det viktigt att Tillväxtverket får i uppdrag att följa upp förenklingsarbetet för civilsamhällets organisationer. Utredningen har också helt riktigt pekat på att upphandlande myndigheter har en nyckelroll. Vi tillstyrker utredningens förslag att sociala tjänster och andra särskilda tjänster vars värde understiger tröskelvärdet inte ska omfattas av lagen om offentlig upphandling. Detta förslag är av stor betydelse för civilsamhällets organisationer. Vi vill också markera vårt stöd för att ett regelverk utvecklas som ger möjlighet att reservera valfrihetssystem för civilsamhällets organisationer.
7. Utredningen lyfter fram att IOP-modellen spritt sig till allt fler verksamhetsområden och till stora delar av landet. Det är bra. Men fortfarande är dock rättsläget oklart. IOP anses utgöra en samarbetsform som ligger mellan upphandling och bidrag Därför är förslaget i utredningen som innebär förtydliganden angeläget.
8. Vi vill poängtera ett snabbt genomförande av det förslag i utredningen som innebär översyn av kriterierna för stöd ur Allmänna arvsfonden, i syfte att möjliggöra långsiktigt stöd, till civilsamhällets organisationer.

Stockholm 2016-07-12

SVERIGES LANDSRÅD FÖR ALKOHOL- OCH NARKOTIKAFRÅGOR

Anders Andersson
Ordförande

SLAN, Klara Södra Kyrkogata 20, 111 52 Stockholm
E-mail anders.andersson@nbv.se info@slan.se Tfn 070-249 82 12